

В. В. Дроздов

Болівія, Республіка Болівія

БОЛІВІЯ, Республіка Болівія (Bolivia, Republica de Bolivia) – держава в центральній частині Південної Америки. На Пн. і Сх. межує з [Бразилією](#), на Пд. Сх. – з [Парагваєм](#), на Пд. – з [Аргентиною](#), на Зх. – з Чилі й Перу. Площа 1098,6 тис. км². Населення 8,33 млн осіб (2002), з них амеріндіос (головним чином індіанці кечуа й аймара) – 45 %, метисів – 25 %, креолів і європейців – 10 %. Згідно з конституцією, столицею країни є м. Сукре (163,6 тис. мешканців), але фактична столиця – м. Ла-Пас (1,1 млн мешканців). Найбільші міста: Санта-Круз (914,8 тис. осіб), Кочабамба (521,3 тис. осіб), Оруро (202,5 тис. осіб). Адміністративно-територіальний поділ – 9 департаментів, які поділяються на 98 провінцій, провінції – на кантони. Мови: іспанська (державна), кечуа та аймара. Віросповідання більшості населення – католицизм (95 %).

Президентська республіка. Глава держави й уряду – президент. Законодавчий орган – Національний конгрес. Грошова одиниця – болівіано. В давні часи територію сучасної Болівії населяли індіанські племена, на поч. 14 ст. завойована інками, 1532–38 – іспанськими конкістадорами. Іспанці відкрили велику кількість срібних копалень і протягом наступних двохсот років цей регіон був однією з найбагатших іспанських колоній. 1776 приєднана до віце-королівства Ла-Плата. Під час війни за незалежність іспанських колоній в Америці (1810–26) 6 серпня 1825 проголошено незалежність країни, названої на честь Симона Болівара, який очолив боротьбу за незалежність іспанських колоній і став першим президентом спочатку Великої Колумбії (1819), а потім Болівії. Згодом, після кількох воєн, поступилася узбережжям Тихого океану – Чилі, багатою на нафту територією Чако – Парагваю і частиною території – Бразилії. Країна є членом ООН, МВФ, ВООЗ, ОАД.

У зх. частині країни з Пн. на Пд. простягаються Анди; найвищі їхні вершини – Анкохума (6550 м), Ілампу (6485 м), Ілімані (6462 м). На Сх. і Пн. Сх. від гір – Амазонська рівнина, на Пд. Сх. – долина Чако. Найбільші ріки: Бені, Мадре-де-Дьйос, Пілкомайо, Десагуадеро. У гірських зонах клімат високогірний, посушливий, у долинах – субекваторіальний і тропічний; опадів від 150 до 2000 мм на рік. Середньорічна температура в горах бл. +8°С, в долинах +26°С. Фізико-географічні зони – савана, гілея, в горах – напівпустельна, степова й лісова. Через різноманітність ландшафтів є рослини майже всіх кліматичних зон, зокрема каучук, дерева,

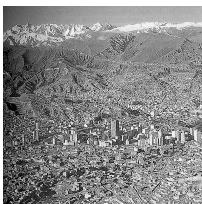
більш як 2000 видів твердих деревних порід, ваніль, сарсапарила і шафран. Серед представників фауни: лама, броненосець, пума, ягуар, альпака, вікунья. Національні парки: Ноель Кемпф, Меркадо і Покаас-Новус. Корисні копалини: золото, срібло, платина, олово, мідь, цинк, свинець, вольфрам, вісмут, сірка, калій, бор, напівдорогоцінне каміння, а також природний газ і нафта.

Належить до одних із найменш розвинених та найбідніших країн Латинської Америки. Обсяг ВВП – 8,4 млрд дол. США (1998), на душу населення – 867 дол. США (1994). Більшість економічно активного населення країни зайнята в сільському господарстві, яке є низькопродуктивним, не забезпечує потреб у продовольстві. Найпоширеніші сільськогосподарські культури: кукурудза, соя, картопля, цукрова тростина, банани, кава, бавовник. Розвинуте тваринництво. Болівія імпортує бл. 40 % сільськогосподарської продукції (переважно зерно). Промисловість спеціалізується на добуванні газу, кольорових металів, які переважно йдуть на експорт. Основні торгові партнери: Аргентина, Чилі, Перу, США, Бразилія, Японія.

Серед визначних культурних об'єктів: у Ла-Пасі – Національний музей і собор, що вміщує 12 тис. осіб (1933), у Потосі – собор 16 ст., монетарний двір (1572).

Дипломатичні відносини між Болівією та Україною встановлені 8 лютого 1992. У країні є нечисленна українська громада, що сформувалась у повоєнні роки за рахунок мігрантів із таборів для переміщених осіб у Німеччині та Австрії.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Башилов Б. А. Древние цивилизации Перу и Боливии. Москва, 1972;
2. Боливия. Москва, 1979;
3. Н. S. Klein. Bolivia: The Evolution of a Multi-Ethnic Society. Oxford, 1992;
4. Юрківський В. М. Країни світу. К., 1999;
5. Н. Bradt, K., Jarvis. Peru and Bolivia. Chesham, 2002.

Бібліографічний опис:

Болівія, Республіка Болівія / В. В. Дроздов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36744>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).